

M. I.

LIETUVIŲ

№ 19.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kop.

BALSAS.

Lapkričio 15 d. 1915 m.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.
Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

Lietuvių priruosiamieji kursai

(Baskov per. 29; tel. 652-02)

JAU ATSIDARÉ.

I kursą gali stoti tiek vaikinai, tiek merginos. Kursuose bus mokoma mokslo dalykų žemųjų ir viduriniųjų vyriausybės mokyklų programa. Klausytojams lietuviams bus aiškinama lietuvių kalba ir Lietuvos istorija.

Savo išsilavinimu klausytojai bus skirstomi grupėmis. Norintieji stoti į kursus, privalo paduoti prašymus kursų direktoriaus A. Purėno vardu.

Nuolatinius užsiėmimus kursuose žadama pradėti lapkričio 16 d. 5 val. vakarą. Tiksliau apie tai bus paskelbta kitame „Lietuvių Balso“ numeryje. Mokesnis už mokslą nuo 100 lig 150 rub. per metus. Pabėgėliams, nuo karo nukentėjusiems ir šiaip neturtėliams duodami palengvinimai.

Pranas Kazlauskis ieško sa-
ko pačios MARIJOS ir sūnaus VLA-
DISLOVO, išvažiavusių su visais pi-
nigais iš Čudiškių kaimo, Klibiškių
gmin., Prienų parap., Marijamp. ap.,
Suv. gub. Pranešti: Самара, Предме-
шная 46.

Petrapolis, lapkričio 15 d.

Pernai, karo pradžioje, valstybės
sąjungininkės įvairiais viešais prane-
šimais ir aktais paskelbė, kad šis ka-
ras, šalia kitų didžiųjų tikslų, turis
ir šį — paliuosuoti mažąsias tautas.
Pirmas didelis žingsnis, kurs aiškiai
parodė, kad sąjungininkės valsty-
bės tikrai rūpi ir mažųjų neliuosų-
jų tautų reikalai, buvo rusų kariuo-
menės Vyriausiojo Vado paskelbtasis
lenkams pažadėjimas—atsisaukimas.
Paskiau, rugpjūčio 23 d., valstybės
sąjungininkės, pasirašydamos aną
garsiąją sutartį, jog nė viena kuri
skyrium neisianti į taiką su vokie-
čiais ir jų talkininkais, kartu patvirti-
no ir pirmiau skelbtąjį tautybės dės-
nį šiame kare.

Iškeltieji karo obalsiai sujūdino ir
spaudą, ir susirinkimų-mitingų kalbė-
tojus. Anglų ir prancūzų didieji vi-
suomenės veikėjai ir patys ministe-
riai dažnai viešose kalbose kliudė ir
tautų klausimą. Spaudoje — ir rusų,
ir užsienių — jis buvo kartkartėmis
gvildomas.

Pirmiausias dalykas, kurs tada
daugiausia buvo keliamas, buvo tau-
tų sienų klausimas. Visų buvo rodo-
ma ir aiškinama, jog tautos neturėtų
būti skaldomos į dalis. Tauta, būda-
ma padalyta tarp kelių valstybių, ir pati
būna kebliaime padėjime, ir toms val-
stybėms, tarp kurių ji yra padalyta,
daro daug painiavų. Sakoma, ir elge-
ta, imamas krepšį, tariasi esąs tur-
tingas ir nenori jo atiduoti. Ir tau-
tos, juo kuriai tenka vargingiau gy-
venti, jau daugiau ima jausties esanti
viena, savita tauta, kuriai taip-pat
brangūs savi reikalai ir idealai. Su-
skaldytose tautose gimsta vadinama-
sis iredentizmas. Tokiuo suskaldytos
tautos padėjimu ima naudoties ir tos

kaimynės valstybės, kurios turi pasi-
dalinusios neliuosąją tautą. Kiekviena
savo tikslams stengiasi sunaudoti tą
tautos dalį, kuri yra jos ribose, ir
kelia bruzdesį kitoje tautos dalyje ki-
toje valstybėje. Tat kelia nepasitikeji-
mą valstybių tarpe ir yra viena dau-
giau tų priežasčių, kurios galų gale
nuveda į karą.

Iškeltas tautų suvienijimo obal-
sis daugiausia buvo taikinas į sa-
vistoviąsias tautas, tokias, kurios tu-
ri savo valstybinį organizmą. Tad
pirmiausia būdavo kalbama apie to-
kias tautas, kaip, sakysim, serbai, ru-
munai, bulgarai, graikai, italai, paga-
liaus prancūzai. Bet nebuvo visai nu-
tylimos ir nesavistoviosios, neliuo-
sosios tautos. Čia pirmon įgalvon iš-
kilo lenkų klausimas, kaip daugiau
žinomas Europai. Paskiau kilo ir ar-
menų klausimas.

Obalsis — atgal sujungtisuskaldy-
tąsias tautas, patenkinti jų didžiau-
sius reikalus — neliko nepakliudęs
ir pačių mažųjų tautų. Jis atsiliepė
ir mūmyse lietuviuose, nes juk ma-
žųjų suskaldytųjų tautų gilmėse pir-
miausia jis yra ir gimęs. Tą obalsį
lietuviai paskelbė pačioje karo pra-
džioje anoje Vyriausiam Vadui, Vals.
Dūmos pirmininkui ir rusų spaudai
įteiktojoje deklaracijoje. Ir tiesa, de-
klaracijos sumanytojai atspėjo patį
didįjį mūsų tautos reikalą — tautos
vienybės klausimas mums pervis dau-
giau sopa.

Karas pats savaime, né neskel-
biant jokių ypatingų obalsių, visuo-
met eina nešinas netikėtais, nelaukia-
mais vaisiais. Jis teikia vieniems
daug vilties, kitiems nusiminimo. Jis,
nelyginant, kaip koks chemiko ban-
dymas. Chemikas, ilgai galvą sukęs,
surinko įvairius elementus, sustatė
juos greta kits kito, sukrovė, supy-
liojo ir paliko reakcijai. Kas išeis iš
elementų reakcijos, jis pats nežino,
vien tik spėja. Gali būti labai gražūs
vaisiai, bet gali sunaikinti ir pačius
brangiuosius elementus, gali niekais
paversti visą ilgą darbą ir dar eibių
daug padaryti.

Simtais kartų kartojome, ką
mes turime daryti per šį karą, ko
mes turime iš jo laukti. Kaip jau

esame rašę, karo metu mes turime
stengties susidaryti vieną mintį, vie-
ną lietuvių orientaciją. Bet kokia ji
turi būti, ta orientacija? Tą dalyką
mes turime ir kiekvienas sau ir spau-
doje aiškinties. Pats žodis — orien-
tacija — turi savyje tos prasmės, jog
tas, kas turi šiokią ar tokią orienta-
ciją, yra kieno nors šalininkas. Mes
lietuviai visų-pirma esame lietuvių
tautos šalininkai. Tad mūsų orien-
taciją daro tautos reikalai. Iš tų reika-
lų pats didysis bus — tautos vieny-
bės, nes jis yra ir tautos gyvybės
klausimas.

Mums visiems ir ypač mūsų va-
dams ir organizacijoms, kurios yra
pasiėmusios informuoti pasaulį apie
Lietuvą ir jos reikalus, kaip saky-
sim Amerikos lietuvių Tautos Taryba
ir Paryžiaus Informacijos Biuras, rei-
kia rūpintis, kad Lietuva būtų su-
vienyta. Juk ji yra taip-pat padalyta,
kaip Lenkija arba Armėnija. To dar
negana. Karas taip supainiojo mūsų
padėjimą, jog gali būti pavojaus, kad
mūsų tėvynė gali būti dar daugiau
suskaldyta. Ne nuo mūsų pareina tas
dalykas, bet mūsų pareiga bent pa-
sakyti, ko mes trokštame.

Liaudies dainos koncertas.

Maskvoje, politechnikos muziejaus
salėje, lapkričio 3 dieną buvo suren-
gtas lenkų-lietuvių-latvių liaudies dai-
nų koncertas, kuris sutraukė daugybę
publikos ne tik minėtų tautų, bet ir
rusų. Buvo skaitomi referatai. Lietu-
viams atstovavo prof. Sokolovas ir
lešmanta; Sokolovas vaizdžiai papa-
sakojo apie mūsų dainas, gi lešmanta
vedė nemažą chorą ir skaitė referatą
apie mūsų dainas, čia pat skambin-
damas jų melodijas pianinu.

Choras, susidedęs iš pabėgėlių ir
vietinių maskviečių, padainavo kelias
dainas įvairaus turinio.

Dainavo solistės: Nezabitauskaitė
ir žinoma lietuviams dainininkė A. Va-
lavičaitė, kurią publika kelius sykčius
iššaukė pakartoti.

Svetimtaučiai galėjo gerai susipa-
žinti su mumis ir mūsų dainomis.

Matyt buvo daug mergaičių su tauti-
niais rūbais.

Turiningą lietuvių skyrių pabaigė
Valavičaitė ir savo švelniu patraukia-
mu balseliu paliko publikai labai ma-
lonų įspūdį.

Maskviečių pavyzdį vertėtų pa-
sekti ir kitiems lietuviams, gyvenan-
tiems dabar didesnėmis kuopomis po
plačiąją Rusiją.

A. Vaičiūnas.

Korespondencijos.

Maskva.

Palaidojome a. a. Juozą Jurą, jau-
nikaitį 23 metų. Atsilankiusieji beveik
visi verkė Juozą, atsimindami, kiek
gero jisai jiems buvo padaręs, ypač
tarnams, tarnaitėms, taisydamas jiems
šeimyninius vakarėlius.

Per tuos vakarėlius darbo žmonės
pasidžiaugdavo: žaidavo, klausyda-
vos deklamacijų, muzikos, dainų,
jauzdavos kaip namie tarp savi-
škių.

Esančios Maskvoj lietuvių drau-
gijos nelabai teprieinamos darbinin-
kams. Apmoki mokesnį metų gale —
ir tiek. Jokio veikimo jose darbinin-
kas negali parodyti, gi jų vakaruose
nepergeriausiai jautiesi. Todel reika-
linga Maskvoj tam tikra lietuvių dar-
bininkų draugija. A. a. J. Juras pa-
jautė tą reikalingumą ir taisė darbi-
ninkų vakarėlius.

Isteigus tokią draugiją užbaigtu-
mėme pradėti darbą.

Maskvą užplūdo lietuviai; norin-
čių stoti tokion draugijon būtų tū-
kstaniai. Ji atvaidintų didelę rolę
gelbėjime mūsų ištremtosios tautos.

S. Jackevičius.

Dorpatas.

Dorpatė kol kas lietuvių pabėgė-
lių nedaug. Yra ten Petrapičio Lietu-
vių Draugijos skyrius. Jo knygon lig-
šiol įrašyta 120 pabėgėlių lietuvių.
Dabar vietiniai inteligentai lietuviai
yra sumanę steigti Dorpatė Centrali-
nio Komiteto skyrių.

Centralinio Komiteto įgaliotinis
įteikė Vizbarui 100 rub. pabėgėliams

lietuviams. Vargsta jie labai. Kiti lietuviai pabėgėliai glaudžiasi prie Latvių Komiteto, kur surašyta 5.112 pabėgėlių, jų tarpe 65 lietuviai; Komitetas valgydina 2025 žmones, jų tarpe 84 lietuvius; savo 5 prieglaudose palaiko 948 žmones, jų tarpe 88 lietuvius. Daug lietuvių įrašyta lenkų skaičiūn.

Dorpato klebonas lietuvis kun. Žylevičius nedaug tepadaeda organizuoti pabėgėlių šelpimo darbui. Jis sakąs, Dorpate pabėgėlių lietuvių esama vos apie 30, ir tai neva turtingų žmonių. Bažnyčioj nėra lietuviškų pamokslų, gi lietuviai jų trokšta.

A. Zaleskis.

Novo-Nikolajevskas, Tomsko gub.

Mūsų mieste yra arti 4.000 pabėgėlių. Gyvena jie naujakurių („pere-selencų“) barakuose ir truputėlis privatiniuose butuose. Pabėgėlių lietuvių čia irgi yra. Jau įėjus bažnyčion galima tuoj ant viršutinės išvaizdos pažinti lietuvaitės.

Ilgą laiką galvojau, kaip sužinotų tikrą pabėgėlių lietuvių skaičių. Galų gale atsirado netikėtai gera proga: miesto komitetas ketina įsteigti darbo biurą pabėgėliams, tuo tikslu nutarė išnaujo surašyti visus pabėgėlius. Pabėgėlių rašyme dalyvavome trys lietuviai: aš, vietinis kunigas lietuvis Jurkūnas ir zokrastijonas, taigi galėjome sužinoti tikrą lietuvių skaičių.

Įėjome barakuosna. Išsigandau: purvinos grindys, drėgnas, pagedęs oras, pabėgėlių pilna gneža, kaip bičių, ir palubėje ant „narų“ ir asloje. Ant mažutėlio narų kraštelio tilpsta visa šeima. Čia viskas kartu: ir daiktai, kuriuos suskubo su savim pasiimti, ir žmonės, sveiki ir ligoti. Sergančių ypač daug vaikų. Dauguma pabėgėlių gūdai ir mažarusiai. Lietuvių suradome tris šeimas iš Suvalkų gub., Kalvar. apskr. Nyku čia lietuviams tarp svetimų. Kiti pabėgėliai vienos tautos, jiems kiek linksmiau, o mūsų kiek vieni, kaip miške. Prakalbinau juos; atsiliepė dusliu balsu moteriškė: „Vargstame, pakuje, vargstame. Atvažiuoj Sibiran visus vaikus palaidojome. O ir patiemis važiuoti Sibiran nebent tėvą

IGNAS ŠEINIUS.

Daina ir audra.

Jau visi šnekėjo, kad vokiečiai nusitolinę. Kas džiovinos duonos ir kaustės ratus nežinoma kelionei, vėl viską užmiršo. Kad, rodos, niekaip negali atsimaityti, kaip yra dabar. Ukininkai dar prieš kelias dienas nenorėjo kartoti laukų rugiams, o dabar jau ne retas baigia ir ruošia sėklą. Pro ankštą buvo girdėti, kaip bloškia klijime. Moters linus pluka ir siuva maišus bulvekasiui, o jaunesni vaikai, vėl nieko nebijodami, vos prašvitus, eina miškan visai dienai grybauti.

Ukana pradeda į debesius tirštėti ir į vidudienį ims — padulks padulks ir vis tik susilaiko, nelyja. Tik vaikščioja pasunkusiais debesiais sulig žemės, tik užtamsina visą pusę dangaus.

Jau sėjikai atsiranda. Praskrenda tai vienu pamiškiu, tai kitu, suklydama. Metasi iš Šeiniūnų lauko per ežerą į Gelvankų ir tenai išnyksta, suklydama, mėtųdamies.

Rodos, toks pat ruduo, kaip kas vasarą, ir kaip gi galėtų kitaip atsitikti!

Vakar atvažiuoju Kaimynėliuosna — jau arčiau į Vilnių.

Vakar vėl diena buvo ukanotai giedri, ir aš visą pusdienį klaidžiojau pamusiu. Upelės klonij ūkana žalsvai mėlinavo, ir visas ilgas vingiuotas klonis, su išsirangiusia per pievą, tarp karklų ir vinksnų, upele, rodės, lyg kur nuskendęs — lyg koks marių dugnas.

Bet diena vakar buvo tokia saulėta ir ukana tokia balta linksma. Rodės, kad gamta kažin ko laukia.

motiną užmušus“. Gaila visų, bet lietuvių dar labiau. Ašaros nenoromis veržiasi iš akių.

Pabėgėlių lietuvių dar yra privatiniuose butuose. Keli jų turi darbo. Darbdaviai labai naudoja. Skundėsi man viena lietuvaitė, kad reikią daug dirbti ir šventėmis net bažnyčion neišleidžia. Išties, lietuvių tauta maldingiausia. Jie stebisi, kaip rusai mina po kojų šventes ir dirba sunkius darbus. Ir šiaip sunku lietuviams susikalbėti nemoka, taip ir vargsta. Štai pavyzdys: ateina barakų kontorion pabėgėlis. Kontoristė klausia pavardės. Baltrušaitis — atsako. Mat, esama lietuvių. Klausau, kas bus toliau. Klausia jo tikybės. Katalikas, — atsako. A, tai lenkas? — klausia kontoristė. Žmogus galvojo, galvojo ir sako: „Lenkas, o gal ir lietuvis, vis tiek“.

Yra čia kiek lietuvių nuo senai gyvenančių. Jų kaikurie mažą tėturi supratimo, kas dabar dedasi Lietuvoje. Jau ir lietuviškai apmiršę.

Lenkai ketina įsisteigti čia savo komiteto skyrių. Jie saviems turi butų ir maitina juos. Čia busią atkelti ir iš barakų pabėgėliai katalikai. Girdėjau iš gerb. kun. Jurkūno, kad ir lietuvių paimsiąs savo globon lenkų komitetas, nes, mat, jis rūpinsis ne tik lenkais, bet apskritai visais katalikais.

Eug. Masiulytė.

P. S. Sužinojau, kad neseniai daug pabėgėlių išvežę sodžiuosna, tad tan skaičiūn galėjo pakliuti ir lietuvių.

E. M.

Tambovas.

Pabėgėliai pas mus pribuna ne tik gelžkeliais, bet ir savo vežimais, kurių galima matyti Tambovo gatvėse. Darbo netrūksta. Vargas pabėgėlių — didelis. Daugumas serga viduriais, besimaitindami vienais kopuštais. Didį, mažį, liguistai labai miršta.

Vietinis katalikų klebonas sakos per dvi savaites palaidojęs 50 pabėgėlių katalikų stačiatikių kapuose, kadangi atskirų katalikų kapų nėra.

Paprastu laiku Tambovo parapija, kuri apima visą guberniją, turi tik apie tūkstantį katalikų. Dabar jų yra nemažiau, kaip 10 tūkstančių, ir ko-

Vakare mėnulis kur augščiau iškilo ant dangaus ir buvo ilgai. Skersai per kalnuotą sodžių išsitiesė iš daržo į daržą, iš sodo į sodą ilgi laibi šešėliai. Tarytum surišo supainiojo per gatvę abi pusi sodžiaus. Lyg koku voratinkliu apnarpliojo mėnulis sodžių.

Ir vėl visą vakarą dainos, linksmūs juokavimai. Dieną buvo matyti begrižta „abazai“, dieną buvo žinia, kad vokiečiai tik už dviejų mylių. Visur buvo išgastis, nerimas, o vakare, kaip ir Šeiniūnuose, dainuoja jaunimas. Niekur taip nedainuoja, kaip Kaimynėliuos, ir retai kur tokie skardūs balsai, kaip Kaimynėlių mergaičių. Laukiau, tikėjau, kad dar tai pagyvensiu kelis vakarus. Sakiau, iš čia niekur nebėgsiu, čia pasiliksiu.

Šitą vakarą įniko dėdės prašyti padaryti jų turtų sąrašą. Užsodino kampan už skobnio, apstojo ratu ir liepė rašyti. Vienam rašai skubini, o kiti laukia ir bijo, kad ir jiems parašytum. Prašiau atidaryti langą, kad būtų girdėti, kaip dainuoja, bet dėdės neduoda, sako, kad kliudysią man.

— Tikrai tas jaunimas išėjo iš galvos! Motinos rauda, su juo pačiu ką padarys atėję vokiečiai, o jam tarytum vis viena, — pyksta vienas dėdė.

Nors langai uždaryti, bet aš girdžiu, lyg iš pavandenio, kaip siaučia daina; jaučiu, kaip ji bevirpindama dainuojančiųjų širdį, neša-gundina ir mane viena banga.

Ir rašau tik taip sau, akimis tik žiūrėdamas į poperį, o visais jausmais, visa dome kažin kur nusikėlęs. Ir tik netuoj pastebiu, kad ir toj eilutėj parašiau visai ne tat ir kad pradėjau negerai. Stveręs peilį skuto tą vietą, o ir išskusti nesugebu —

plyčios išmėtytos po guberniją, galėtų tapti parapijomis, nes netrukų ir kunigų pabėgėlių.

Pabėgėliams labai truksta žiemai avalų ir drabužių, ateina šalta žiema, o malkų sieksnis čia jau kaštuoja 70 rub.

Atsidarė Lietuvių Draugijos skyrius, prie klebonijos statomi namai pabėgėliams. Daugumas lietuvių skaito „Liet. Balsą“.

Tambovan persikėlė Vilniaus izdo kasa ir valstiečių banka. Čia yra „Žiburio“ lietuvių moterų gimnazija, yra mūsų siuvykla ir valgykla.

Speigas ėmė diktai mus spausti, tuo tarpu matome vokiečius ir austrus belaisvius mūsų kailiniais, kurių jie prisigrobę Lietuvoje. Gi mes pusplikiai šalame vargstame.

M. Davaina-Silvestravičius.

Kaluga.

Čia lietuvių pabėgėlių nedaug. Pačiame mieste gyvena jų apie 100, gi kiti apskrityse, po sodžius išmėtyti. Kiek iš viso lietuvių pabėgėlių apsigyveno Kalugos gubernijoje, tik tuomet bus galima tikriau pasakyti, kada iš visų apskričių bus atsiųstos žinios į gubernijos Komitetą. Kadangi čionai yra ir vaikų lietuvių, pasirupinta atidaryti jiems ir mokyklą. Suvalkų pradedamųjų mokyklų direkcija savo vardu atidarė mokyklą, paskyrė lietuvių mokytoją Justiną Adomaitį iš Naumiesčio ir mokės jam algą. Lietuvių Centralinis Komitetas davė butą mokyklai ir mokytojui Fišerio namuose Salnoje gat. Prie mokyklos žadama įtaisyti bendrabutis tiems vaikams, kurių tėvai gyvena sodžiuose.

Šiomis dienomis čia atidarytas Liet. Dr-jos del karo nuk. šelpti skyrius. Jam teks rūpintis visais Kalugos gubernijos lietuviams pabėgėliais.

Ligšiol Kalugos bažnyčioje viskas buvo lenkiškai atliekama, lietuviškai nieko. Dabar, kaip pasirodė, kad ir lietuvių čia esama, Kalugos klebonas kun. Jon. Paulavičius, kurs moka ir lietuviškai (yra kilęs iš Zarasų apskr., Kauno gub.), galima tikėtis, pasirūpins bent laiks nuo laiko pasakyti

peilis peraštriai į poperį kabinas. Mano dėdės rodos, kad gal rašyti nemoku ir tik iš reto, lyg nežymiai, pasisako sau:

— Tur būt mano liks šiandien.

Imtum, šoktum iš kampo ir eitum į lauką, pasinertum ukanoton mėnesienon, susilietum su daina. Ir jauti, kad, rodos, uždainuotum, kad uždainuotum!

Ir plunksna rankoj kažin kaip vaikščioja, bet dėdės, akių neatitraukdami, žiūri į mano plunksną.

Gyvenu tuo vakaru ir, rodos, tik sapnuoju, kad šiandien, pro ankštą kėlę, nevalgęs, važiuoju šunkeliais, pakrūmiai — bėgu nuo vokiečių. Ne, tik per sapną galima taip važiuoti. Kada Lietuvoj toks ruduo, kada jaunimas, lyg naują saulę pamatęs, ėmė taip dainuoti, ar galima važiuoti, taip dar besislapstant, kažkokion Maskvon, kažkokian svetiman, šiaurian kraštan.

Tai tik sapnas. Va ir kelias kažin koks, toks vingiuotas. Kur tik pasuksi, vis duobė, provėža; ant kelio dilginės ir ramunės auga. Ir arklys vos vos kicena, krupčiodamas pečiais nuo besitraukiančių ratų. Ir mano dėdė sėdi kažkaip keistai, kreivai, ir, rodos, miega.

Tenai, kažkur visomis miško pusėmis, dideliais keliais, dunda trata sunkiai įkaustyti ratai. Tenai važiuoja ir važiuoja be galo ir be perstojo. O čia taip tylu, beržynas, vis baltai lopiniuoti stuobriai, kurie nyksta, augštyti iškilę žaliūmoj. Aplinkui apie beržus kepurėmis, tiltais kyšiojo grybai. Ir tokie ramūs. Saulė kažkaip nepaprastai šviečia, lyg kur iš pažemio. Išsiblaškę išsiblaškę geltonomis dėmėmis po mišką.

Iš vieno beržyno apsuku keliu, per dirvas, įvažiuoju į kitą. Čia er-

pamokslą bažnyčioje ir lietuviams jų gimta kalba ir lankys atidarytą lietuvių vaikams mokyklą.

Sargas.

Augšto oro debesiuose

Iš svetur atskridęs —

Maudos saulės spinduliuose

Aras liuosas, didis...

Palei žalią giružėlę,

Tarp puikaus kaimelio,

Gailiai verkia motinėle,

Laukdama sūnelio.

Ei, tu paukšti, liuosas Are!

Kai tau nieks nekludo,

Gal buvai šiauriajam kare,

Kurs pasaulį žudo...

Pasakyk, ką ten girdėjai,

Ką tau akys matė?

Gal sūnelį palydėjai —

Kas jam kryžių statė?

Apsakyk visas naujienas,

Delko jis nebegrižta,

Gal dar gyvas — kencia vienas,

Skausmą išpažįsta?...

„Kai nutūpęs aš ilsejau

Palei gilią jūrą,

Tavo sunų ten regėjau

Tarp kareivių burio.

Aušrai brėkstant, ankstų rytą

Mušis prasidėjo:

Trenkė, šovė, kulkos krito

Ir kardai žvangėjo...

Tad prauvo sunaitėlis

Tarp kitų brolelių —

Nebegriš jau kareivėlis

Nuramint tėvelių...

A d. Š.

Zinios.

Petrapolis.

Dovanos belaisviams. Miestų sąjungos karo belaisvių skyrius prie Petrapilės Apygardos Komiteto tarpininkauja, perkant Olandijoje kaikiuriuos valgomus daiktus (sausainius, dešrą, sūrį, arbatą, čokoladą, tabaką) kaimininkų kainomis, siųsti į Vokietijos ir Austrijos stovyklas atskiriems karo belaisviams.

dviau, šviesiau. Ir vieškelio dundesys platesniu aidu atsiliepia.

Tik kad dunkterės vienu matul Aidas paplito po visą padangę. Antrą kartą, iukterėjus, dar smarkiau. Tarytum krito sunkus akmuo į bubnų, kurie per visą dangų nutempti.

Ir iš reto, karts po karto, pradėjo gausti tie jautrūs bubnai. Ir didesniais ir mažesniais aidais tik groja per visą dangų, tik plaukia. Rodos, pats dangus ėmė siubtuoti.

Atsimainė viskas iš karto. Pasidarė aišku, kad karas čia pat, arti. Ir ne baisu, tik linksma. Be galo linksma, kaip tie aidai taip iškilmingai per visą dangų, virš tolimų laukų groja, eina. Tai ne muštynė, bet šventė kokia. Džiaugsmas žmonių, kad jie gyvena, kad mato saulę ir rudens ukanas.

Akyse nušvito.

— Tai jau pas Ardiškį. Ant Neris apie tiltą daužos, — insiklausęs net tarytum nudžiugo dėdė. Rodos laukė jis, kada apie Ardiškį susidauš armotos. Nė nebaisu, kad jau čia pat Kaimynėliai, kad viskas žus. Lyg pajau-nėjo dėdė.

Noris pasakyti jam:

— Suk arklių atgal!

Ir noris vėl dainų. Kaip skambėtų daina, grojant armotoms?...

Jau išvažiuoju į lauką. Štai ir Bartkuškis. Ten persėsiu ir išvažiuo-siu... Dėdė grįš į Kaimynėlius...

Amžinai gal liks tie vakarai, Marytės skaidrus rasotas balsas. Kas bus paskum, kitą rudenį? Ir ar dainuos Marytė kitą rudenį?

Ir vėl ir vėl grįžtu į tuos vakarus. O armotos vis labiau gaudžia dunda. Ir arčiau... Kokia bus daina, joms nutilus?...

(Galas).

Siunčiama per tam tikrą įgaliotinį Hagoje.

Duoda žinių ir ima pinigų karo belaisvių skyrius kasdien nuo 11 lig 2 val. dieną, išskyrus šventes (Bol. Koniusennaja 12).

Nerūsų mokyklos. Švietimo ministerijai buvo paduota keli skundai, kad liaudies mokyklų inspektoriai draudžia mokyti pabėgėlių mokyklose gimtąja kalba: lietuvių, latvių, lenkų ir kit. Del to gr. Ignatievas lapkr. 12 d. apygardų globėjams išsiuntė aplinkraštį, įsakymas daryti, kaip pirmiau buvo liepta, būtent nekliudyti mokymo gimtąja kalba.

Sekcijos pabėgėliams sutikti Petrapilio stotyse valdybos posėdyje lapkričio 9 d. nutarta sutaisyti po kalėdų sekijos nariams savybės vakarėlis.

A. N.

Svetur.

Šv. Tėvas kreipėsi į visas kariaujančias valstybes, prašydamas Kalėdų šventėmis sustabdyti kovas penkioms dienoms.

Taikos kongresui nepasisekė. Pasak „Vossische Zeitung“, Berno kongresui ilgos santikos sąlygoms išdirbti nepavykė. Prancūzai ir amerikiečiai atsisakė jame dalyvauti. Šveicariečiai pasakė, ir be kongreso turį savo krašte nemaža rūpesnių. Taigi vokiečiams nepasisekė jų sumanymas.

Švedų pasiuntiniai pas Puankarę. Prancūzų prezidentas puankarė lapkr. 9 d. priėmė Švedų pasiuntinius ir ilgai su jais kalbėjosi. Pasiuntiniai: Leigas, bar. Adelsvardas, Palmšernas, prof. Bakštreimas ir senatorius Gelbergis.

Vokia trokšta taikos. Socialistų laikraštis „Hamburger Volkszeitung“ rašo, jog geriausias momentas Vokijai taikytis esąs dabar. Juo reikią naudotis, nesnausti, pasikui busi vėlu. Kitas laikraštis „Leipz. Volkszeitung“ sako, socialistai turį reichstage iškelti taikos klausimą.

Rumunų parlamentas šaukiamas susirinkti lapkričio 15 d.

Transilvaniečių mitingas. Lapkr. 9 d. Bukarešte buvo Transilvanijos rumunų susirinkimas. Kalbėtojai sakė, jog vengrai spaudžia ir visokiais būdais persekioja Transilvanijos rumunus. Susirinkimo priimtoje rezoliucijoje reikalaujama, kad Rumunų vyriausybė irgi imtųsi represijų prieš austrus ir vengrus, gyvenančius Rumunijoje.

Susirinkimui pasibaigus, buvo padaryta manifestacija. Didelė minia, giedodama patriotinius gimnus, ėjo, gerąja Bukarešto gatve į rusų pasiuntinybę, paskui į Mykolo Narsiojo paminklą. Buvo pasakyta patriotingų kalbų apie Transilvanijos prijungimą prie Rumunų.

Vokiečiai Persuose. Gauta žinių, jog Persuose vokiečiai įtaisę patronų pabrūkį ir apginklavę kairias tautes. Šneka — Vokia, Austrai ir Turkai atsiuntę Persuosna tam tikrų kariuomenės agentų. Tat reikią, jog vokiečių agitacija nesiliaunanti, jog jie, kaip įmanoma, stengiasi įtraukti Persus karan su Rusais ir Anglais.

Anglų laikraštis „Times“, kalbėdamas apie karą, sako, jog karo tebusias vienas galas — sąjungininkų laimėjimas. Rusų kariuomenė esanti nesumušta ir vokiečiai dar nepasiekę Rusijos širdies. Visa Rusija dieną ir naktį dirbanti ginklus ir šovinius. Iš visų nakties garsų, kliudančių miegoti imperatoriui Vilhelmui, nemaloniausias esąs kujo žvangėjimas, kursai girdėti visoje Rusijoje. Pilkųjų karžygių milijonai laukia savo eilės stoti kovon su prieš-

ninku. Kai jie busi visiškai apginkluoti, pavasarį eisį į karo laukus ir pradėsį išnaujo karą. Tik tai kvailys tegalys mąstyti dabar apie taiką.

Įvairios.

Kontribucija Vilniui. Pasak „Libausche Zeitung“, vokiečių kariuomenės valdžia uždėjusi Vilniaus miestui kontribuciją. Kiekvienas gyventojas turėsiąs mokėti po keturius rublius.

1918 m. naujokai. 1916 m. ketinama šaukti kariuomenės vyrus, gimusius 1897 m.

Iš Amerikos laikraščių.

„Vienybė Lietuvninkų“ praneša, pradėjęs eiti Tilžėje du sykiu per savaitę laikraštis „Dabartis“, leidžiamas dr. Stepuitačio. Amerikoje jau gauta jo išėjusių numeriai. Laikraštis žadąs būti bepartinis.

Iš visko matyti, kad laikraštis palaikomas Prūsų vyriausybės pinigais ir laikosi jos ideologijos. Rašoma vien apie vokiečių laimėjimus, gi apie Lietuvos padėjimą — visai maža.

Stilius vokiškai lietuviškas, formatas — 2 lapu. Bemaž visi Amerikos lietuvių laikraščiai nepasitikdami atsineša į naująjį laikraštį.

38-me „Vien. Liet.“ numeryje dr. Gaigalaitis prašo lietuvių dėti aukas nukentėjusiam Lietuvai, kariai gresiąs bėdas. Dr. Gaigalaitis nepatenkintas Šimkaus misija Amerikoje ir kviečia daugiau jam siųsti aukas, ne Šimkui.

„V. L.“ primena dr. Gaigalaitiui, jog Amerika visai pasitikinti „Liet. Draugija“ ir jos įgaliotiniams, pataria jiems dėti aukas ir siųsti pinigų L. Gelbėjimo Fondui Brooklynan per Širvydą.

Dr. Gaigalaitis toliau pranešama apie susidarymą Tilžėje komiteto šelpti Didžiąją Lietuvai.

Jan įėjo pats Gaigalaitis, Vydu-nas, Jagomastis ir k.

Amerikiečiai sutinka palaikyti Komitetą su išlyga, kad Mažosios Lietuvos veikėjai nusikratytų Prūsų servilizmą.

Iš 30-to „Lietuvos“ numerio matyti, kad lietuviai belaisviai Vokietijoje labai ištroškę lietuviškos knygos; keli lietuviai kareiviai iš Halbe meldžia „Lietuvos“ atsiųsti lietuviškų knygų nesunkaus turinio.

Amerikos laikraščiai ragina siųsti lietuviškas knygas mūsų belaisviams.

„Draugas“ 41-me numerį praneša, jog neseniai buvęs sušauktas Amerikoje Lenkų tautinio susivienijimo 21 seimas, kursai trukęs 6 dienas.

Tartasi apie tautos gelbėjimą ir palaikymą pasaulį lenkybės. Paderėvskis sujaudinęs seimą savo karštomis kalbomis apie Lenkijos nelaimes.

Jo pasiūlymas susivienijimo nariams mokėti po 5 centus Lenkijos naudai buvo vienu balsu priimtas.

Karas.

Rusų fronte. Lapkričio 11 d. vokiečiai mėgino prieiti arčiau prie Kemerno. Sio žygio tikslas, turi būti, buvo palengvinti traukties atgal tai kariuomenei, kuri stovėjo ant vakarų krašto Kangero ežero. Jis betgi nepasisekė: nuo Kemerno vokiečiai buvo atmušti.

Vokiečiai lapkr. 10 d. buvo paėmę Berzemiundės viensėdį. Jis stovi toje vietoje, kur Berzeno upė teka Dauguvon (netoli Rygos). Turėti vokiečiams savo rankose Berzemiundės upyninke labai svarbu: galima šaudyti net dešinysis Dauguvos krantas, leisti medžiai Berzeno upe Dauguvon tiltams dirbti ir per tiltus eiti Daleno salon. Rusai, atėjus

pagalbai, vėl atsiėmė Berzemiunde ir dar atėmė šešius kulkosvaidžius ir paėmė 100 su viršum belaisvių.

I pietų vakarus nuo Šventenio ežero rusai pasislinko priešakin. Vokiečiai norėjo vėl atsiimti netektuosius čia apkasus, bet neįstengė.

I pietų vakarus nuo Pinsko, dešiniajame Strumenės up. krašte, vokiečiai puolė Kamoros sodžių, bet gavo atšokti atgal. Pas N. Padėrevičių kaimą (kairiajam Stirės krašte) buvo šiaurių kovų, vienok kaimas liko rusų rankose.

Pas Semikovų kaimą (pastripyje) rusai užpuolė austrus ir vijo juos ligi upės. Prispausti prie upės jie buvo ar iššaudyti ar nuskandinti. Kovos vietoje liko daugiau, kaip šimtas lavonų ir sunkiai sužeistų.

Vyriausiasis Štabas praneša, kad vokiečiai ir austrai pradėję vartoti gailius vandens garus ar vandens dulkes. Tie garai ar dulkės traukia iš akių ašaras. Jie pirmia tebuvo vartojami tik tai prancūzų fronte.

Girdėti, rusų laimėjimai pastirye privertę vokiečius evakuoti Kovelį, kur buvę sandėliai šovinių, maisto ir kitų daiktų.

Prancūzų, anglų ir belgų fronte. Čia sąjungininkai ir vokiečiai griaua armotomis vieni kitų tvirtumas, ardo apkasus, sprogdina minas, iš aeroplanų mėto bombas — ir visa. Eiti nei viena nei antra pusė priešakin neina.

Italų fronte. Lapkričio 10 ir 11 d. austrai, savo artilerijos padedami, kelius kartus puolė italus, norėdami paimti svarbiąsias jų pozicijas. Tie puolimai buvo taip smarkūs, taip atkaklus, jog buvo dirbama daugiausia durtuvais, ne kulkomis. Tokių karštų kovų buvo ant Koldi—Lano, palei Zagorą ir augštumoje į šiaurės rytus nuo Oslavijos. Visi puolimai austrams nepasisekė ir pridirbo jiems daug nuostolių; pavyzdž., augštumoje, vadinamoje „188“, jie paliko kovos vietoje 300 lavonų.

Karsoje italai turėjo didelio pasisekimo palei San—Mikelės kalną. Čia jie paėmė austrų laukų tvirtumas, kurios turėjo užėmusios didelį plotą ir stovėjo tarp San—Mikelės viršūnės ir San—Martino bažnyčia. Minėtųjų tvirtumų ginėjai veik visi buvo paimti nelaisvėn.

Netrukus austrai pradėjo griauti tvirtumas iš savo armotų ir traukti prieš jas kariuomenę, norėdami jas vėl atsiimti. Italų pėstininkai atkakliai gynėsi, o artilerija naikino puolančius austrus. Galų gale austrai gavo atsitraukti. Italai paėmė nelaisvėn 514 žm., kurių skaičiuje buvo daug aficerių.

Serbų fronte. Ties Kačanikais bulgarai atmušti; jie neteko daugelio savo žmonių. Į šiaurę nuo Monastirio serbai, puolami didelių vokiečių būrių, neįstengė atsitraukti ir truputėlį pasitraukė atgal. Vokiečiai daro pastangų nustumti juos lig Monastirio ir turi užėmę Leskovaco—Prilepo liniją. Prilepo pozicijas ir Kruševą dar tebeturi serbai savo rankose.

LAIŠKAS REDAKCIJAI.

Gerbiamieji!

Prašau gerbiamąjį Redaktorių neatsisakyti įdėti į savo laikraštį šį pranešimą.

Lietuvių Centralinio Komiteto atstovas p. Stasys Šimkus, surinkęs aukų iš Amerikos lietuvių, išsiuntė mano vardu dalį pinigų per A. Olševskio banką Chicagoje. Spalių mėnesio 13 dieną gavau chequą iš A. Olševskio bankos (№ 759180, 25 sept. 1915 m.) — 2150 rub. (752,5 dolerių), kuriuos turiu gauti per Rusų-Azijos banką Maskvoje. Bet Rusų-Azijos banka iki šio laiko negalėjo išduoti tų pinigų, nes negavusi dublikato iš A. Olševskio bankos. Spalių mėnesio 15 dieną gavau iš „American Express Co, New-Jork“ per Ru-

sų-Azijos banką (№ 8597) 300 rub. be pažymėjimo, kieno yra aukos.

Spalių mėnesio 27 d. gavau 100 rublių iš „Fort Dearborn National Bank, Chicago I. U.“ atsiųstus taip pat per Rusų-Azijos banką. Nors siuntimo blanke nėra pažymėta kas aukoja tuos pinigus, bet iš laiško, kurį aš buvau anksčiau gavęs, matyti, kad jie yra siunčiami p. Pranciškaus Lapinskio iš Melrose Park Sll.

Spalių mėnesio 29 d. gavau 1.300 rub. per „The Russian America Line“ (№ 226658) irgi be pažymėjimo, kieno tie pinigai ir kokiam tikslui.

Manydamas iš gautųjų iš Amerikos laiško (St. Šimkaus ir k.), kad tie pinigai yra skiriami nukentėjusiems del karo lietuviams, atidaviau visus 1700 rub. Lietuvių Centralinio Komiteto nukentėjusiems del karo šelpti įgaliotiniui, buvusiam antrosios Dūmos atstovui, advokatui p. P. Leonui Maskvoje.

Kitus laidraščius prašau neatsisakyti atsispauzdinti šį pranešimą.

Su augšta pagarba

Tomas Naruševičius.

7/XI 1915.

Maskva.

Nuo karo nukentėjusių žinių.

Vyriausybės įstaigos iš Lietuvos. Zarasų izdo kasa yra Orle, bet jokių pinigų operacijų nedaro, o savo kreditą atidavė Mogilevo izdo kasai, kuri visiems Kauno gubernijos valdininkams moka algas.

Zarasų apskrities (Kauno gub.) Rekvizicijos kancelerija, kuri moka nuostolius už sunaikintus del karo priežasties javus ir kitą turtą, yra Tverėje; jos adresas: Тверь, Скорбященская ул. д. № 32, Канцелярия Реквизиционной комиссии Ново-Александр. уѣзда. Ков. губ.

MUSŲ KNYGOS.

„Kas skaito-rašo, duonos neprašo“, elementorius vaikams. Vilnius, 1915 m. Laida J. Zavadzko.

Knygelė daugybė piešinių, abėcėlė asociatyvinė, paremta piešiniais. Daug naudingų dorinių pasakėlių, bet jų tam tikras skyrius bent kiek permažas. Kelias per daug šablonines pasakėles iš Krylovo ir Krasickio galima buvo pakeisti puikiomis lietuviškomis juokingomis pasakomis.

Daug gražių daiktų tarp pasakų, bet trūksta lietuviškų juokų pasakymų.

Apskritai, knygelė mažą juoko, kurį vaikai mėgsta ir delko pripranta prie knygos.

Piešiniai geri, bet ne be ydų. Kokį gyvulį muša, sakysim, vaikinai 7-me puslapyje, jokių būdu negalima suprasti.

Kaikurie piešiniai pertamsūs ir neaiškūs, kaip jura 37-me pusl. ir šaltinis — 59-me pusl. Piešiniuose 71, 76 ir 89 pusl. taip viskas susilieję, jog sunku rasti zuikį ir atskirti žiogą nuo lapų ir t. t. Apatinis piešinys 51-me puslapyje — tai negyva vieta knygoje: netikęs iš dailės atžvilgio ir su nesuprantamu parašu.

Didžiosios raidės 69-me puslapyje per daug dekoratyviniai išraištos ir apsunkina jas suprasti vaikams. Knygos viršelyje motina ir vaikas išpiešti smailiomis nosimis, it snapais, kas daro negerą įspūdį.

Apskritai, knyga patartina šeimynoms ir mokykloms.

J. R.

Redakcijos atsakai.

Mok. Indrulaičiui. Teisės patarimų pabėgėliams duoda Inform. ir Registr. Biuras prie Centralinio Lietuvių Komiteto (Petrograd, Baskov per. 29).

J. Krištopaičiui. Kaip rašyti i Lietuvą laiška, yra gerai paaiškinta „Lietuvių Balse“ № 18. Galima tik priminti, kad, norint rašyti laiškas i tėvynę, reikia rašyti i Centralinį Lietuvių Komitetą, idėjus i jį 3 markes po 10 kap.

Redaktorius-Leidėjas Martynas YČAS

Giminės ieško šių žmonių:

1. Šalterių Uršulės, 25 m.
2. Šapaliūtės Uršulės, Mato duk., 18 m.
3. Šaparauskų Onos.
4. Šapočio Jono.
5. Šerno Jono.
6. Šato Vinco-Jurgio.
7. Šatų Marijonos.
8. Šiatrauskų Marijos, Jono duk., 31 m.
9. Šatkų Marijos, Juozo duk.
10. Šveto Kristupo.
11. Švertų Onos.
12. Švilnio Jono.
13. Šeduikių Elenos, 8 m.
14. Šeduikio Vinco, 50 m.
15. Ščikno Prano, Petro sūn., 62 m.
16. Ščikno Anastazo, Prano sūnaus, 27 m.
17. Ščikno Juozo, Prano sūn., 25 m.
18. Eidintaitės Aleksandros, Juozo duk., 14 m.
19. Eidintaitės Antaninos, Juozo duk., 12 m.
20. Eidintų Onos, 45 m.
21. Eidinto Prano, Juozo sūn., 18 m.
22. Einoro Jurgio.
23. Eitmanų Liudvikos.
24. Eitmano Prano.
25. Emužių, 50 m.
26. Emužio, Petro sūn., 12 m.
27. Emužiūtės, Petro duk., 17 m.
28. Emužio Petro, 55 m.
29. Erslavo Vinco, Adomo sūnaus, 26 m.
30. Erslavo Adomo, Andriaus sūn., 70 m.
31. Judeikių Mortos, 30 m.
32. Jutnų Anėlės.
33. Junaikačio Petro.
34. Junaičio Vinco, Petro sūn., 2 m.
35. Junaičio Aleksandro, Petro sūn., 7 m.
36. Junaičių Onos.
37. Junokų Anėlės.
38. Junoko Justino.
39. Jurgilaičių Elžbietos.
40. Jurgelių Onos.
41. Jurgelių Teklės.
42. Jurgelių Gendrutos.
43. Jurgelio Domininko.
44. Jurgelevičiaus Kristupo, Martyno sūn., 41 m.
45. Jurgutavičiaus Vinco.
46. Jurgutavičių Veronikos.
47. Jurevičių Barboros.
48. Jurevičių Elžbietos, 56 m.
49. Jurevičių Jadvygos, Kazimiero duk.
50. Jurevičiaus Vinco.
51. Jurevičiaus Juozo.
52. Jurenionių Marijos.
53. Jureniaus Motiejiaus.
54. Jurkevičiaus Liudviko, Juozo sūn., 62 m.
55. Jurkevičių Onos, 50 m.
56. Jurkevičiaus Tado, Liudviko sūn., 40 m.
57. Jurkevičių Agotos, Liudviko duk., 25 m.
58. Jurkaus Klemenso.
59. Jurpalio Aleksandro, Fortunato sūn., 60 m.
60. Jurševičių Petronėlės, Justino duk., 50 m.
61. Jutaučių Magdalenos, 20 m.
62. Jucaičių Eleonoros.
63. Jucaičių Pranės.
64. Juškaičio Prano.
65. Juškevičiaus Antano, Antano sūn., 25 m.
66. Juškėnų Monikos, Petro duk., 30 m.
67. Juškėno Prano, 50 m.
68. Juškėno Petro, Prano sūn., 3 m.
69. Juškėniūtės Elenos, Prano duk., 4 m.
70. Juškėniūtės Pranės, Prano duk., 5 m.
71. Juškų Juozapatos, Antano duk., 37 m.

72. Juškų Uršulės, Anupro duk., 40 m.
73. Jovaišo Bonaventuro, Vinco sūn., 56 m.
74. Jovaišiūtės Onos, Bonaventuro duk., 16 m.
75. Jovaišiūtės Filiomenos, Bonaventuro duk., 21 m.
76. Jovaišiūtės Leonijos, Bonaventuro duk., 10 m.
77. Jovaišo Vinco, Vinco sūn., 58 m.
78. Jovaišų Zuzanos, 30 m.
79. Jovaišų Marijos, 38 m.
80. Jovaišo Stanislovo, Bonaventuro sūn., 13 m.
81. Jogminų Stanislovo, 18 m.
82. Jogminų Antaninos, 21 m.
85. Jogmino Petro, Martyno sūnaus, 27 m.
84. Jogmino Prano, 16 m.
85. Jogmino Jono, Antano sūn., 60 m.
86. Jakaičių Ievos.
87. Jakaičio Vinco, 18 m.
88. Jakaičių Antaninos.
90. Jakaičių Kastancijos.
91. Jakimavičių.
92. Jakimavičiaus Bronislovo.
93. Jakeliavičiaus Andriaus, Juozo sūn., 6 m.
94. Jakeliavičienės Onos, 60 m.
95. Jakeliavičiaus Juozo, 65 m.
96. Jako Jono.
97. Jokubaičių Anėlės.
98. Jokubėno Mykolo.
99. Jokubauskio Simano, Jurgio sūn., 60 m.
100. Jokubonies Petro.
101. Jokubonių Marijonos.
102. Jakučio Petro.
103. Jakučionies Kazimiero, Antano sūn., 55 m.
104. Jakšienės Onos, Prano duk., 70 m.
105. Jomanto Antano, 25 m.
106. Jonėno Jono, Benedikto sūn., 23 m.
107. Jonėnienės Kazimieros 60 m.
108. Janickio Juozo.
109. Jankauskių Elžbietos.
110. Jankauskio Motiejiaus.
111. Jankauskių Onos, Kazimiero duk., 45 m.
112. Jankauskio Antano.
113. Jankauskių Juzės.
114. Jankauskio Povilo.
115. Jankauskių Elžbietos.
116. Jankauskių Juozo, Augustino sūn., 50 m.
117. Jankauskių Uršulės, Augustino duk., 34 m.
118. Jankauskio Igno, Augustino sūn., 39 m.
119. Jankauskio Antano, Augustino., 40 m.
120. Jankauskio Juozo, 30 m.
121. Jankauskio Prano, Vinco sūn., 53 m.
122. Jankų Veronikos.
123. Jankų Onos.
124. Jankų Zuzanos.
125. Jankaus Jono, Juozo sūn.,
126. Jankaus Juozo, Juozo sūn.,
127. Jankų Viktorijos.
128. Jankūnų Elenos.
129. Janavičių Jono, Antano sūn., 29 m.
130. Janulevičių S.
131. Jansonų Ludvikos.
132. Janulevičiaus Motiejiaus, Antano sūn., 11 m.
133. Janulių Onos.
134. Janulių Petronėlės.
135. Janulio Igno.
136. Janulių Barboros.
137. Janusevičių J.
138. Janusevičių Katarinos.
139. Janusevičių Marijos.
140. Janusevičiaus Jono.
141. Janusevičiaus Kazimiero.
142. Janusevičių Onos.
143. Janučių Petronėlės.
144. Janučių Scholastikos.
145. Janusevičiaus Jono.
146. Janušauskaitės Emilijos, Kazimiero sūn., 13 m.
147. Janušauskaitės (ienės) 40 m.
148. Janušauskių Elžbietos.

HIPOLITAS DOMAŠEVIČIUS ieško savo dukterų: Onos, 15 m, ir Elžbietos, 7 m.; ieško taip pat p. Petro Urbanavičiaus. Adr.: Pskovas, Katalikų bažnyčia.

Leidimo Komisija

prie Lietuvių Draug. Augšt. Maskvos mok. moksl. šelpiti ruošia

„1916 m. Kalendorių“.

Kalendorius taikomas pabėgėlių reikalams. Bus žinių apie nuostolių atlyginimą, šelpimo reikalus ir t. t. Svarbiausias kalendoriaus tikslas — palaikyti ryšius tarpe pabėgėlių su apleistąja Tėvyne; duoti progos pagalyti apie sugriauto Lietuvos gyvenimo atstatymo budus. Kalendoriuje bus apysakėlių, dainų, eilių ir panašių dalykų. Prašoma siųsti skelbimų.

L. K-jos adresas: Москва. Милютинский пер. д. № 18, кв. 9.

115.000. BROLIŲ VAILOKAIČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudinamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėjus, mokėdama paprastus nuošimčius (5% — pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4% — kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba grąžina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdraudama išlošiamuosius lakštus nuo tiražo, tikrindama № ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei pardudant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokaikių ir B-vės Draugija“ užtikrinapadėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Reikalais prašoma kreiptis kun. E. Paukštos adresu: Москва, Милютинский пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву: Бр. Вайлокайтис и К-о.

Buvusioje

„Lietuvių Laikraščio“

Redakcijoje

galima gauti šie leidiniai:

1. Visi „Lietuvių Laikraščio“ komplektai su gražiais aptaisais 1904 m. lig. vasario 1906 m. 25 r.
2. Su gražiais aptaisais pusė leidinio 5 rb.
3. Lietuvos Istorija, Maironies parašyta ir pataisyta, su paveikslais ir žemėlapiu. Trečia laida. Su aptaisais. 1 rb. 20 k. ir be aptaisų 80 k.
4. Pradžiamokslis Lietuvos Jaunuomenei 10 k.
5. Atskiri „Lietuvių Laikraščio“ № po 15 k.
6. Изобрѣтатели и ихъ враги хищники 80 k.

Ir kiti leidiniai.

Adresas: Petrograd, Jekaterinin. kan. 10 (tel. 35—47) A. Smilga.

Prašau atsiliiepti, arba, kas žino, pranešti: kun. Kl. Gabrij, buvusį Šeduvoje ir Ed. Andriejūnienę, Gasciūnų sod. Jonišio val. Kauno gub., Vinc. Andriejūną Odesoje ir Blt. Gabrij Tuloje. A. Gabrys. „Liet. Balsas“.

Noriu susirašinėti su krikiečiais pabėgėliais. Atsiliiepkite: Воронежъ губ., ур. Моск.-Никит. ул. № 40. Petras Balzaris.

JONAS VELŽYS iš Rygos, Skrebotišio v., Panevėžio apskr., Sindriūnų sod., apsigyveno Petrapilyje, Vezenbergskaja ul. № 19, b. 15. Ieško savo giminiių.

Ieškau sesers Marijonos Matuliauskaitės, Kauno gub., Ukmerg. ap. Alotų val., Svedasų m. Kas žino, prašom pranešti Jonui Matuliauskiui Petrograd, Baskov per. 29—10.

Jurgis KARGONAS ieško savo giminiių: Adomo Kurgono, Jurgio Olubickio ir Jono Rudžio, Žaslių parap. Viln. gub. Mano adresas: Новомосковский, Екат. губ. Заозерная ул. № 12.

JONAS JASINSKIS iš Šilonių, Pušaloto parap. pranešu draugams ir pažįstamiems, kad aš apsigyvenau Petrapilyje, Выб. ст. Сердобольская ул. 24, кв. 4.

Prisiek. advok. P. LEONAS (Moskva, Mertvyj per. № 1, b. 3) ieško Kaznovskienės iš Panevėžio ir Zuzanos Kutrienės iš Ažušilių iduoti jiems atieškotus per teismą pinigus.

Prašau atsiliiepti
Onos ir Agotos GLINDYČIŲ ir Polinaro DREVINSKIO iš Daumenių sodž., Kauno gub., Panev. apskr., Gulbinų valsč. Kas žino apie minėtus žmones ir apie Daumenių sodžių (10 var. nuo Biržų), prašau pranešti (laišką rašyti be markių): Москва, 3-й Варшавский Сводн. Госпиталь, Петровка № 17 Петру Казимировичу Древинскому.

IEŠKAU tevo JONO VEGIO 58 m., Kauno gub., Panev. apskr., Biržų val., Kilučių sod. Prašau atsiliiepti arba pranešti: Petrograd, Varšavskij vakz. Raspredielitelnyj punkt, Novyj barak, Jurgis Vegys.

Lebėdžių sod., Pandėlio par. Vilkamergės apskr. PETRAS VILKAS ieško Jono Vaitiekūno ir Pranciškaus Kiaulėno ir prašo atsiliiepti šiuo adresu: Петроградъ, Волковская ул., д. № 16, кв. 76.

IEŠKAU Onos Aukštakalnienės ir Magdalenos Tamošiūniukės-18 m., Budviečių kaimo, Jilavoto par., Marijamp. ap., Suv. gub. Prašom pranešti Якобштадт пер. № 3/9, кв. 44. Осипу Марчилионису.

Kun. Vl. Draugelis (Odesa, Rišeljevskaja 20) ieško savo dėdės Juozo Draugelio ir pusbrolių Jono ir Motiejiaus Draugelių ir Jono Prusaičio. Visi ukinkai, iškraustyti iš Margavos kaimo, Jevaravo valsčiaus, Marijampolės ap., Suv. gub.

ANTANAS RAGAUSKAS (Кронштадтъ контора инж. С. Н. Сысоева) prašo žinančių pranešti, kame dabar yra: Juoz. Ragauskis iš Kauno gub., Raseinių apskr., Sidlavo valsč.; Žemaičių Semin. auklėtinis Step. Varasius ir baigė pavasarį Veiverių mok. seminariją — Juoz. Tomkus ir Bronis Petrasevičius ir buv. tos semin. kurs. Viktoras Jocaitis.

Jarašiute Elena

ieško savo tėvų: motinos Domicelės 51 m., tėvo Adomo, 70 m., ir seserų Elžbietos, 21 m., Onos, 19 m., Juditos, 17 m., Marijonos, 11 m., ir brolių — Juozo, 22 m., ir Jurgio, 9 m., Jarašių. Suvalkų gub., Marijampolės apskr., Aleksoto val. Dėvagalos sodž. Pranešti: Vladimir gub., Mironosickaja ul., dom Lapotnikova, kv. Ralcevič.

